

Archeologisch onderzoek op Meterikse Veld

De gemeente Horst aan de Maas ontwikkelt op dit moment een nieuwe woonwijk op het Meterikse Veld. In de loop van 2023 zal gestart worden met bouwactiviteiten, maar eerst dienen andere aspecten te worden uitgewerkt.

Een van die zaken betreft onderzoek naar sporen uit het verleden. In de bodem worden resten van dat verleden automatisch opgeslagen: graafwerkzaamheden voor kuilen, greppels, paalgaten en waterputten blijven in de bodem bewaard, net als vondsten die zijn weggegooid of in de bodem zijn verstopt. Deze sporen kun je maar één keer documenteren. Als je ze een keer hebt vergraven of opgegraven zijn ze weg. Daarom dat historisch belangrijke vindplaatsen vanuit de Europese wetgeving moeten worden onderzocht. De gemeente Horst aan de Maas laat daarom het gebied ook door geschoolde specialisten opgraven en documenteren. Zo blijft eenmalige informatie bewaard voor toekomstig onderzoek.

Niet het hele gebied wordt opgegraven. De archeoloog legt met machines een beperkt aantal sleuven (proefsleuven) aan tot aan de ongeroerde bodemlaag. Zo kan men alle bodemsporen zien die zich in de ongeroerde (lichte) zandbodem aftekenen. Archeologen hebben verschillende methoden om de onderlinge relaties van de bodemsporen en hun ouderdom vast te stellen. Daarvoor is vooral kennis nodig van wat je idealiter zou kunnen aantreffen. **Bij het vooronderzoek zijn zo al een paar bijzonderheden ontdekt. Deze zijn eind februari en begin maart verder onderzocht.**

De oudste grondsporen wijzen op de aanwezigheid van een (boeren)erf uit de prehistorie met een boerderij en bijgebouwen zoals schuurtjes. Toen deze waren vervallen, woonden meer dan 1000 jaar geen mensen in het gebied. In de 12e eeuw verschenen er drie boerderijen op een rij. Op één van deze erven is een grote waterput of waterkuil ontdekt, maar vermoedelijk liggen er nog meer onder de grond. Ook zijn sporen van infrastructurele werken ontdekt, in de vorm van greppels die voor de ontwatering van het gebied zorgden. Bovendien is het gebied in deze tijd compleet heringericht: een middeleeuwse ruilverkaveling, zo men wil. Het aardewerk wijst op een uitgebreid handelsnetwerk, want dit werd gemaakt door pottenbakkers in Zuid-Limburg (Brunssum-Schinveld), de Duitse regio bij Roermond (Elmpt) en de Eifel (Pingsdorf, Paffrath). Oude akkerlagen wijzen erop dat de middeleeuwse bewoners van Meterik aan akkerbouw deden, maar een spinklos wijst op het verwerken van wol tot textiel. Men deed dus mogelijk ook aan veeteelt (schapenteelt). De

houten boerderijen gingen meestal grofweg één generatie mee. Op het eind van de 12e eeuw waren de oude boerderijen vervallen en ingestort. Besloten werd om elders, vermoedelijk aan de St. Jansstraat, nieuwe boerderijen te bouwen. Pas in de loop van de 18e eeuw werden steeds meer boerderijen en huizen uit baksteen opgetrokken. Eén van die huizen is ontdekt tegen de St. Jansstraat, naast het zandpad dat het Meterikse Veld oploopt. Dit huis staat zelfs nog op een foto uit de vroege jaren 1920, maar is vóór 1923 gesloopt. In enkele teruggevonden waterputten kunnen resten van zaden en planten aanwezig zijn, die kunnen vertellen wat de bewoners teelden en aten.

Zo zijn bijvoorbeeld bijna 20 smalle kuilen in de proefsleuven aangetroffen, die waarschijnlijk zijn gerelateerd aan vlasteelt in de 18-19^e eeuw, en dus aan de lokale textielnijverheid. De jongste archeologische sporen bestaan uit een loopgraaf uit de Tweede Wereldoorlog, die in november 1944 is aangelegd om de opmars van de Geallieerden af te remmen.

De gemeente Horst aan de Maas weet dat veel bewoners geïnteresseerd zijn in de (verre) geschiedenis van de eigen omgeving. Daarom streeft men er ook naar om deze bewoners actief te informeren. Daarvoor wordt o.a. op **zaterdag 11 maart in het opgravingsterrein een tweetal bijeenkomsten gehouden (10.00-12.00 uur en 14.00-16.00 uur)**, waar archeoloog Xavier van Dijk en historicus Jos Schatorjé een uiteenzetting geven van doel en resultaten van het onderzoek, alsmede hoe deze nieuwe inzichten bijdragen aan een groeiend inzicht van de bewoningsgeschiedenis in ons gebied.